

[Missing]

PREAMBULO

Nüxũ tacuaxgũ rü guxũma ã duũxũgũ rü nawüxigu i Tupanapexewa rü tataxuma ya texé i togüarü yexera ixĩxẽ. Rü name nixĩ na nataãẽgũxũ ã guxũma ã duũxũgũ. Rü ngẽmacax tama tanaxwaxe i texé nüxũ tarüporamaẽ ã togü i duũxũgũ rü exna chixri namaã tachopetü.

Nüxũ tacuaxgũ rü ñuxguacü rü togü i ãẽxgacügü rü chixri nüxna nadau i norü duũxũgũ rü chixri namaã nachopetü. Rü wüxi i taxũ ã chixexũ nixĩ ã ngẽma ã guxũ ã duũxũgüpexewa. Rü ñuxma tanaxwaxe i guxũ ã duũxũgũ i guxũ ã nañewa rü meã namaxẽ. Rü tama name na texé nachuxuxũ ã ngẽma nüxũ yaxuxchaũxũ ã duũxũgũ. Rü tama name na texé nachuxuxũ ã ngẽma nüxũ yaxõgüaxũ ã duũxũgũ. Rü tama name ã togüxũ na namuũẽxũ ã duũxũgũ.

Rü tanaxümatügü i ñaã oregü erü tanaxwaxe i ãẽxgacügü meã nüxna nadaugüxũ ã norü duũxũgũ. Erü tama tanaxwaxe i yixcûra tacü rü chixexũcax norü ãẽxgacümaã nanuẽ ã duũxũgũ rü namaã nügü nadaí.

Tama name ã wüxi i nachiũãne rü to i nachiũãnemaã nügü na naðaixü.

Poperawa tanaxümatügü rü guxũma ã nachiũãnecũaxgü i duũxũgũ rü nawüxigu i Tupanapexewa rü tataxuma ya texé ta togüarü yexera ixĩxẽ. Rü yatügü rü ngexügü rü nawüxigu, rü wüxichigü rü name. Rü name nixĩ na naxãxchiruxũ ã guxũ ã duũxũgũ rü name nixĩ na naxãwemüxũ. Rü name nixĩ ã meã nügümaã na namaxẽxũ ã duũxũgũ rü tama nügü na naðaixũ.

Rü guxãma ã yixemagü i ngutaquexegüxũ rü tapuracüechaũ na nüxũ nangũxẽẽgüxũcax i guxũma ã duũxũgũ na aixcûma meã namaxẽxũcax rü nataãẽgüxũcax.

Rü ñuxma tanaxwaxe i guxũma ã duũxũgũ nüxũ nacuaxgü i ngẽma uneta. Rü ngẽmacax name nixĩ na meã naxümatügüxũ na nüxũ nacuaxgüxũcax i guxũma ã duũxũgũ.

GUXĀMA Ĩ YIXEMA Ĩ GUXŬ Ĩ NACHIŨĀNEWA NE ĨXĒ

Rŭ nŭxŭ tixu rŭ ñatarŭgŭgŭ:

Rŭ nangĕxma Ĩ maxŭ Ĩ mexŭ Ĩ guxŭ Ĩ duŭxŭgŭcax ixŭxŭ, rŭ taxucŭrŭwa i texé tanachŭxu i ngĕma. Rŭ tanaxwaxegŭ i guxŭ Ĩ nachiŭĀnecŭĀx i duŭxŭgŭ nŭxŭ nacuaxgŭ i ngĕmachiga. Rŭ ngĕmacax rŭ name nixŭ na guxŭwama duŭxŭgŭ nanagŭexĕĕgŭxŭ Ĩ ngĕmachiga, na guxŭma Ĩ duŭxŭgŭ nŭxŭ nacuaxgŭxŭcax.

ARTICULO 1.

Ngĕxguma nabuxgu i duŭxŭgŭ rŭ guxŭma nawŭxigu, rŭ tataxuma ya texé ya togŭarŭ yexera ixŭsĕ. Rŭ guxŭma naxĀĕgŭ rŭ ngĕmacax rŭ name nixŭ na nŭgŭmaĀ namecŭmaxŭ Ĩ guxŭma Ĩ duŭxŭgŭ.

ARTICULO 2.

Rŭ name nixŭ na wŭxichigŭ i duŭxŭ meĀ namaxŭxŭ ngĕxgumarŭŭ i ñĀĀ popera nŭxŭ ixuxŭrŭŭ. Rŭ taxucŭrŭwa i texé tanachŭxu i ngĕma. Rŭ nŭĕta i ngexta nabuxgu i wŭxi i duŭxŭ, rŭ ɛxna ɟacŭ rŭ duŭxŭ yixŭxgu. Rŭ nŭĕta ega yatŭ yixŭxgu rŭ ɛxna ngexŭ yixŭxgu. Rŭ nŭĕta i ɟacŭ i nagawa yadexaxgu rŭ ɛxna ñuxĀcŭ TupanaĀxŭ yaxŏŏgu. Rŭ nŭĕta ega ɟacŭ rŭ Āĕxgacŭtanŭxŭ yixŭxgu rŭ ɛxna ɟacŭgu naxŭnŭgu. Rŭ nŭĕta ega namuĀrŭ dŭĕruĀxgu rŭ ɛxna tama. Erŭ guxŭ Ĩ duŭxŭgŭcax nixŭ Ĩ ñĀĀ maxŭ Ĩ mexŭ.

Rŭ nŭĕta ega ɟacŭ rŭ nachiŭĀnecŭĀx yixŭxgu i wŭxi i duŭxŭ, erŭ guxŭ Ĩ nachiŭĀx i duŭxŭgŭcax nixŭ Ĩ ñĀĀ maxŭ Ĩ mexŭ.

ARTICULO 3.

Rŭ ngĕxguma tama ɟacŭ rŭ chixexŭ naxŭxgu i wŭxi i duŭxŭ rŭ taxucŭrŭwa wŭxi i Āĕxgacŭ nŭxna nanachŭxu i ɟacŭ i mexŭ Ĩ nagu naxŭnŭxŭ rŭ taxucŭrŭwa naxĀŭxŭĀneĀcŭ rŭ ɛxna napoxcuaxŭ rŭ ɛxna yamĀĀxŭ.

ARTICULO 4.

Rü ngẽxguma togüãxũ napuracügu i wüxi i duũxũ name nixĩ na nayauxãxũ ĩ natanü. Rü tama name na ngetanüãcüma na napuracüxẽẽãcü.

ARTICULO 5.

Rü tama name na wüxi i ãẽxgacü nüxna na naçuaixcaxũ ĩ wüxi i duũxũ rü ẽxna chixri namaã naxüpetü wüxi i airurürũ.

ARTICULO 6.

Rü marü name na ãẽxgacüpẽxewa na nanguxũ ĩ ngexũruxũ ĩ duũxũ na norü guxchaxũ yaxuxũcax na namexẽẽãxũcax.

ARTICULO 7.

Rü ãẽxgacüpẽxewa rü guxũma ĩ duũxũgü rü nawüxigu. Rü name nixĩ ĩ ãẽxgacü na nüxũ rüngũxẽẽxũ ĩ guxũma. Rü tama name na chixexũ namaã naxüxũ ĩ wüxi, rü nüxũ na nangũxẽẽxũ ĩ to, erü guxũma ĩ duũxũgü rü nawüxigu.

ARTICULO 8.

Rü ngẽxguma texé ĩacü rü chixexũ wüxi i duũxũmaã taxüxgu rü name nixĩ na ãẽxgacüpẽxewa na naxüxũ ĩ ngẽma duũxũ. Rü marü name na ãẽxgacümaã nüxũ na yaxuxũ na ãẽxgacü namexẽẽxũcax i ngẽma.

ARTICULO 9.

Rü ngẽxguma tama ĩacü rü chixexũ naxüxgu i wüxi i duũxũ rü taxucürüwa wüxi i ãẽxgacü nanapoxcu. Rü taxucürüwa norü nachiũãnewa ĩnanataxüchi.

ARTICULO 10.

Rü ngĕxguma wüxi i duŭxŭ to i duŭxŭxŭ ixuãxŭgu rü taxucürüwa ãĕxgacü nanapoxcu ega tama meã nüxna nacaxiragu i ngĕmachiga.

ARTICULO 11.

Rü ngĕxguma wüxi i duŭxŭ to i duŭxŭxŭ ínaxuãxŭgu rü taxucürüwa i ãĕxgacü nüxŭ nixu na aixcüma wüxi i chixexŭ na naxüxŭ ega tama meã nüxna nacaxiragu i noxrix.

Rü ngĕxguma tama ãĕxgacü nachuxuxgu i noxrix, rü taxucürüwa i yixcüra rü wüxi i duŭxŭ napoxcu naxcax i ngĕma. Rü taxucürüwa poraãcü nanapoxcu ega tama nataxgu i ngĕma chixexŭ ũ naxüxŭ ũ wüxi i duŭxŭ.

ARTICULO 12.

Rü ngĕxguma ŭacü rü chixexŭ naxüxgu i wüxi i duŭxŭ rü taxucürüwa i ãĕxgacü nanapoxcu i naxmãx rü ęxna naxãcüğü naxcax i ngĕma. Rü taxucürüwa ãĕxgacü ngĕma duŭxŭpatagu naxücu rü ęxna ngĕma duŭxŭãrŭ carta niwãxna. Rü taxucürüwa ãĕxgacü nüxŭ nixu i ŭacü i ore i chixexŭ ũ ngĕma duŭxŭchiga, erü nachuxu i ngĕma.

ARTICULO 13.

Rü ngĕxguma chi ngextá naxŭxchaŭgu wüxi i duŭxŭ ũ nachiŭãnewatama rü taxucürüwa ãĕxgacü nanachuxu i ngĕma.

Rü ngĕxguma chi to i nachiŭãnewa naxŭxchaŭgu rü taxucürüwa ãĕxgacü nanachuxu i ngĕma. Rü taxucürüwa nanachuxu na nataeguxŭ.

ARTICULO 14.

Rü ngĕxguma wüxi i ãĕxgacü chixexü namaã üxchaŭgu i wüxi i duŭxŭ rü marü name na ngĕma ãĕxgacüchaxwa yaxŭxŭ rü to i nachiŭãnewa naxŭxŭ.

Natürü ngěxguma aixcũma wüxi i chixexũ naxũxgu i ngěma duũxũ rü marü name ĩ ãěxgacü nanataeguxěě na napoxcuãxũcax.

ARTICULO 15.

Marü name na wüxichigü i duũxũãxũ na nangěxmaxũ ĩ norü bupane rü nachiũãne.

Taxucürüwa wüxi i ãěxgacü nanapu i wüxi i duũxũarü bupane. Natürü ngěxguma nanaxwaxegu i wüxi i duũxũ rü marü name na nüxna na yaxũxũ ĩ ngěma nachiũãne na to i nachiũãnewa naxũxũcax na ngěmaxũãx yixĩxũcax.

ARTICULO 16.

Ngěxguma nayaxgu i yatü rü marü name na naxãmaxũ. Rü ngěxgumarüũ ĩ ngexũgü rü ngěxguma nayaxgu rü marü name na naxãtexũ. Rü nüěta ega tacü rü duũxũ yixĩxgu i nümagü rü exna tacü rü nachiũãnegũãx yixĩxgu rü exna tacü rü machiũãnecũã yixĩxgu rü exna ñuxãcü Tupanaãxũ yaxõãgu. Rü taxucürüwa texé nüxna tanachyxu i ngěma na naxãmaxũ rü exna naxãtexũ rü exna naxãxãcũxũ. Rü ngěma yatü rü ngěma ngexũ rü nawüxigumare.

Rü ngěxguma tama naxãtechaũgu i wüxi i ngexũ rü taxucürüwa texé tanamu na naxãtexũcax. Tü ngěxgumarüũ ĩ yatüxũ rü ngěxguma tama naxãmaxchaũgu rü taxucürüwa texé tanamu na naxãmaxũcax.

Rü marü name na naxãmaxũ rü naxãtexũ rü naxãxãcũxũ ĩ duũxũgü. Rü name nixĩ na ãěxgacü rü ngěma duũxũgũxũ inapoxũxũ rü nüxna na nadauxũ.

ARTICULO 17.

Rü marü name na wüxichigü i duũxũ rü nüxũ nangěxmaxũ ya napata rü norü naãne rü norü ngěmaxũgü. Rü ngěxguma chi to i duũxuũmaã yatoyechãũãgu i norü ngěmaxũgü gü marü name na yatoyěxũ.

Rü taxucürüwa texé wüxi i duñxüna tanapu i norü ngẽmaxũgü rü napata rü ẽxna tacü i to i nüxũ ngẽxmaxũ.

ARTICULO 18.

Rü wüxichigü i duñxũ rü marü name na nüma nanaxwaxexũãxüma nagu na naxĩnũxũ ẽxna Tupanaãxũ na yaxõõxũ. Natürü ngẽxguma toãcüma nagu naxĩnüchaũgu rü ẽxna toãcüma Tupanaãxũ yaxõxchaũãgu rü taxucürüwa texé nüxna tanachuxu i ngẽma. Rü ngẽxguma togümaã nüxũ yaxuxchaũgu i ngẽma nagu naxĩnũxũ rü ẽxna yaxõxũ rü ngẽma rü ta rü name. Rü ngẽxguma nüxĩcatama Tupanaãxũ yaxõxchaũãgu rü ngẽma rü name. Natürü ngẽxguma togümaã nangutaquẽxechaũgu na Tupanaxũ yacuaxüxũgüxũcax rü ngẽma rü ta name rü taxucürüwa texé tanachuxu i ngẽma.

ARTICULO 19.

Rü wüxichigü i duñxũ rü marü name na nüma nanaxwaxexũãcüma nagu na naxĩnũxũ rü taxucüma texé nüxna tanachuxu i ngẽma. Rü taxuacüma texé tanapoxcu naxcax i ngẽma nagu naxĩnũxũ. Rü taxucürüwa texé tanachuxu na togümaã nüxũ na tixuxũ ã ngẽma nagu tarüxĩnũxũ.

ARTICULO 20.

Rü ngẽxguma nangutaquẽxechaũgu i wüxi i duñxũ rü taxucürüwa texé nüxna tanachuxu i ngẽma ngutaquẽxe.

Taxúema nüxna tanachuxu i wüxi i duñxũ ega tama nanaxwaxegu na wüxi i ngutaquẽxetanũxũ nügü yaxĩxẽẽxũ.

ARTICULO 21.

Rü ngẽma na ãẽxgacüxũ yangucuchixẽẽxũ ã wüxi i duñxũ rü guxũ ã duñxũgümẽxẽwa nangẽxma ã ngẽma.

Rü name nixĩ na ãẽxgacü nüxũ rüngũxẽẽxũ ã guxũma ã ngẽma duñxũgü i naxmẽxwa ngẽxmagüxũ.

Rü name nixĩ na nangutaquexegũĩ ĩ duĩxũgũ na meã nüxũ naxunetaxũcax i norũ ãĖxgacũgũ. Rü name nixĩ na wũxichigũ nuxũ naxunetaxũ ĩ na ngexũrũũxũ ĩ ãĖxgacũ nanaxwaxegũxũ.

ARTICULO 22.

Rü name nixĩ na ãĖxgacũ nuxũ rüngũxĖĖxũ ĩ guxũma ĩ norũ duĩxũgũ na meã namaxĖxũcax rü taxuma tacũ rü chixexũ namaã naxũgũxũcax i ngẽma norũ duĩxũgũ.

ARTICULO 23.

Rü name nixĩ na wũxichigũ i duĩxũ nüxũ na nangĖxmaxũ ĩ norũ puracũ. Rü taxucũrũwa texé nüxna tanachũxu na napuracũxũ nawa i ngẽma norũ puracũ i nüma nanaxwaxexũ. Rü taxucũrũwa texé tanamu nawa i wũxi i puracũ i tama nüma nanaxwaxexũ.

Rü name nixĩ na wũxichigũ i duĩxũ fũ nayauxãxũ ĩ natanũ naxcax i norũ puracũ. Rü ngĖxguma ñuxre i duĩxũgũ napuracũegu i wũxi i puracũwa, rü ngĖxguma nawũxiguxgu i ngẽma norũ puracũwa, rü name nixĩ na nawũxiguxũ ĩ natanũ ĩ ngẽma puracũcax nayauxgũxũ.

Rü ngĖxguma wũxi i duĩxũ rü to i duĩxũna naxããgu i wũxi i puracũ rü name nixĩ na meã nüxũ na naxũtanũãxũ. Erũ name nixĩ na wũxichigũ meã nayaxuxũ ĩ natanũ na ngẽmamaã meã nüxna na nadauxũcax i ngẽma naxmax rü naxãcũgũ.

Rü ngĖxguma ñuxre i puracũtanũxũgũ wũxigu puracũchaũgu na meã nüxũ naxũtanũgũãxũcax rü taxucũrũwa texé tanachũxu nüxna ĩ ngẽma.

ARTICULO 24.

Rü guxũma ĩ duĩxũgũ rü name na nangũgũxũ ĩ ñuxguacũ na tama guxũguma napuracũexũcax. Rü ngĖxguma wũxi ya taunecũ wũxi i corixũtawa napuracũgu i wũxi i duĩxũ rü name nixĩ na ngẽma cori nüxna na nxãxũ ĩ ñuxre i ngunexũ na nangũxũcax. Rü name nixĩ na ngẽma ngunexũgũ i nagu nangũxũ ĩ ngẽma

cori nüxũ na naxũtanũxũ naxçax i ngẽma ngunexũgũ i nagu nangũxũ ã ngẽma norũ duũxũ.

ARTICULO 25.

Rũ name nixĩ na meã namaxũxũ ã wũxichigũ i duũxũ na tama yaðaawexũçax i nüma rũ naxm̃ax rũ ẽxna naxãpataxũ ã wũxichigũ i duũxũ. Rũ ngẽxguma yaðaawexgu rũ name nixĩ na nangẽxmaxũ ã norũ duturu. Rũ ngẽxguma taxuacũma norũ puracũxũ iyangauxgu i wũxi i duũxũ rũ name nixĩ na ãẽxgacũ nüxũ rüngũxẽẽxũ. Rũ ngẽxguma nayutegu rũ ẽxna poraãcũ nayaxgu i wũxi i duũxũ rũ nüxũ natauxgu i ngẽma norũ ngũxẽẽruũ, rũ name nixĩ na ãẽxgacũ nüxũ rüngũxẽẽxũ.

Rũ name nixĩ na ãẽxgacũ nüxũ rüngũxẽẽxũ ã ngẽma ngexũgũ i ãxãxügũxũ. Rũ ngẽxgumarũũ ta name nixĩ na ãẽxgacũ nüxũ rüngũxẽẽxũ ã guxũma ã buxũgũ woo naxãnatũgu rũ ẽxna nangenatũgu.

ARTICULO 26.

Rũ name nixĩ na poperaxũ nacuaxgũxũ ã guxũma ã duũxũgũ. Rũ tama name na buxũgũ naxũtanügũxũ naxçax i ngẽma na nangúexũ. Rũ name nixĩ na guxũma ã papagũ rũ norũ buxũgũxũ namuxũ na nangúexũçax. Rũ ngẽxguma secundáriawa rũ ẽxna institútowa rũ ẽxna universidáwa naxũxchaũgu i wũxi i naxãcũ rũ name nixĩ na ngẽma naxũxũ ega chi aixcũma mexũ ã buxũ ã ngúxwaxexũ yixĩxgu.

Rũ ngẽma buxũgũarũ profesórgũ rũ name nixĩ na meãma nangúexẽẽãxũ ã buxũgũ na meã guxũ ã duũxũgumaã namaxẽxũ. Rũ taxúena nachúxaxũçax na nügũ nangechaũgũxũ ã wũxichigũ i nachiũãne rũ ẽxna duũxũgũ i to i nagawa idexagũxũmaã rũ ẽxna nüxũ yaxõõxũ na ngẽmaãxũ nataãẽgũxũçax.

Rũ ngẽxguma wũxi i papa rũ wũxi ya escuela ya mexũnewa namuxchaũãgu i norũ buxũ rũ ngẽma rũ ta name.

ARTICULO 27.

Rũ name nixĩ na wũxichigũ i duũxũ rũ nataãẽxũ namaã ã guxũma ã mexũgũ i norũ ãñewa ngẽxmaxũ. Rũ

ngẽxguma nangẽxmagu i tacü i mexũ ã ããeãrũ ixĩxũ rü name nixĩ na nüxũ nacuáxũ na guxũãrũ yĩxũ ã
ngẽma.

Rü ngẽxguma texé naxümatügu i wüxi i popera rü ẽxna wüxi i naxchicünaã taxüxgu rü namaã tataxegu, rü
name nixĩ na tanayaxuxũ ã natanü naxcax i tümaãrũ puracü.

ARTICULO 28.

Rü taxucürüwa texé tanachüxu na meã ñãã popera nüxũ ixuxürüũ namaxũxũ ã wüxi i duũxũ.

ARTICULO 29.

Rü name nixĩ na wüxichigü i duũxũ rü meã norü ããecax napuracüxũ rü meã guxũ ã togü i norü
ããecũãxgümaã namaxũxũ.

Rü name nixĩ na meã namaxẽxũ ã guxũma ã duũxũgü, natürü taxucürüwa texé chixri naga taxĩnü ã tümaãrũ
ãẽxgacü. Rü tama name na wüxi i duũxũ rü to i duũxũmaã chixexũ naxüxũ.

Rü taxucürüwa texé chixri naga taxĩnü ã ngẽma nüxũ yaxuxũ ã ñãã popera erü ñã nixĩ ã nagu naxĩnüẽxũ ã
guxũma ã nachiũãnegü i wüxigu rüxĩnüẽxũ.

ARTICULO 30.

Rü guxũ ã nachiũãnewa rü taxucürüwa tacü rü ãẽxgacü chixri naga naxĩnü ã ñãã popera. Rü name nixĩ na
guxũma ã togü i duũxũgü rü ta meã naga naxĩnüẽxũ ã ñãã popera. Erü tanaxwaxe na meã namaxẽxũ ã
guxũma ã duũxũgü ã ñãã popera nüxũ ixuxürüũ.